

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6°

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

6.1 Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας την προηγηθείσα ανάλυση και τα στοιχεία που παρατέθηκαν θα μπορούσαμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

- Η αναλογία μαθητών-διδασκόντων τόσο στα γυμνάσια όσο και στα λύκεια βελτιώνεται πλησιάζοντας τους 10 μαθητές ανά διδάσκοντα. Μέχρι το 1994/95 τα γυμνάσια έχουν χειρότερη αναλογία. Από το '95 και μετά τα λύκεια παρουσιάζουν την χειρότερη αναλογία. Στα γυμνάσια η αναλογία μαθητών-διδασκόντων παρουσίασε μία μείωση της τάξης του 61,5% ενώ στα λύκεια 50,6%.
- Μέχρι την χρονιά 1997/98 τα ιδιωτικά σχολεία παρουσιάζουν χειρότερη αναλογία μαθητών-διδασκόντων σε σχέση με τα δημόσια. Τα τελευταία τρία χρόνια η αναλογία των ιδιωτικών παρουσιάζει αξιοσημείωτη βελτίωση.
- Στα γυμνάσια, η περιφέρεια της πρωτεύουσας παρουσιάζει την χειρότερη αναλογία μαθητών-διδασκόντων από όλες τις περιφέρειες και καθ' όλη την χρονική διάρκεια της μελέτης ενώ οι περιφέρειες των Νήσων Αιγαίου, Ιονίου και Θράκης τις καλύτερες. Στα λύκεια, η περιφέρεια της πρωτεύουσας παρουσιάζει την χειρότερη αναλογία μαθητών-διδασκόντων καθ' όλη την χρονική διάρκεια της μελέτης ενώ οι περιφέρειες των Νήσων Αιγαίου και Ηπείρου τις καλύτερες.
- Οι μαθητές των γυμνασίων είναι κατά πολύ περισσότεροι από αυτούς των γενικών (ενιαίων) λυκείων. Οι μαθητές των γενικών λυκείων αποτελούν περίπου το 40% του σχολικού πληθυσμού.
- Ο πληθυσμός των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων την χρονιά 1976/77 αποτελούσε το 9,45% του μαθητικού πληθυσμού της χώρας. Ακολούθησε μία πτωτική πορεία που τον οδήγησε στο 3,3% του συνολικού πληθυσμού τη χρονιά 1985/86. Από εκεί και πέρα άρχισε να αυξάνεται και έφτασε να αριθμεί, τον Σεπτέμβριο του 2000, 35242 μαθητές ή ποσοστό 5,8% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού. Ο συνολικός αριθμός μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία μειώθηκε κατά 56,3% στο χρονικό διάστημα 1976–1984 (από 53196 γίνεται 23236). Στην ίδια χρονική περίοδο ο αριθμός των μαθητών των δημοσίων σχολίων αυξάνει. Στην περίοδο 1984–2001 ο αριθμός των μαθητών από 23236 γίνεται 35242 που σημαίνει αύξηση της τάξης του 51,67%. Από τον 5/1998 μέχρι τον 9/2000 η αύξηση είναι της τάξης του 7,9%. Αυτή η αύξηση γίνεται πιο σημαντική από το γεγονός της

μείωσης του μαθητικού πληθυσμού των δημόσιων σχολείων καθώς και του συνόλου του μαθητικού πληθυσμού. Συνολικά ο αριθμός των μαθητών στα δημόσια σχολεία για όλη την 25ετία που μελετάμε αυξήθηκε κατά 59671 μαθητές. Από 509499 το 1976/1977 έγινε 569170 τον 9/2000, αύξηση της τάξης του 11,7%.

- Μεγαλύτερη αύξηση του μαθητικού πληθυσμού παρουσιάστηκε στα νησιά του Αιγαίου. Από 19156 μαθητές το 1976 έφτασε τους 26221 το 2000, δηλαδή αύξηση 36,9%. Η μεγαλύτερη μείωση παρουσιάστηκε στην Ήπειρο, η οποία το 1976 είχε 20135 μαθητές και το 2000 είχε 19161 δηλαδή μείωση 4,8%.

- Ο πληθυσμός των εσπερινών σχολείων παρουσιάζει μικρή μείωση. Από 16332 την χρονιά 1976/77 έγινε 16199 τη χρονιά 2000/01. Αν τον συγκρίνουμε με τον μαθητικό πληθυσμό της Ελλάδας το 1976 οι μαθητές των εσπερινών αποτελούσαν το 2,9% του μαθητικού πληθυσμού της χώρας ενώ το 2000 οι μαθητές των εσπερινών αποτελούν το 2,68 % του πληθυσμού αυτού. Ο πληθυσμός των ιδιωτικών εσπερινών έχει μειωθεί κατά πολύ φτάνοντας τους 620 μαθητές το 2000. Αντίθετα στα δημόσια εσπερινά αυξήθηκε. Τα αγόρια φαίνεται να καταλαμβάνουν την μερίδα του λέοντος στον μαθητικό πληθυσμό των εσπερινών. Την χρονιά 1976/77 το 82,3% του μαθητικού πληθυσμού των εσπερινών αποτελούν αγόρια και το 2000 το 68,5%.

- Το ποσοστό προαγωγής βελτιώνεται τόσο στα γυμνάσια όσο και στα λύκεια. Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών των λυκείων είναι πάντοτε υψηλότερο από αυτό των γυμνασίων.

- Τα ποσοστά προαγωγής στα ιδιωτικά σχολεία είναι πολύ καλύτερα από ότι στα δημόσια. Τα ποσοστά προαγωγής στα ιδιωτικά γυμνάσια και λύκεια κατά τα τελευταία χρόνια κυμαίνονται κοντά στο 99% ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στα δημόσια κυμαίνονται κοντά στο 96% στα λύκεια και στο 94% στα γυμνάσια. Τα κορίτσια παρουσιάζουν καλύτερα ποσοστά προαγωγής από τα αγόρια. Τη χρονιά 1997/98 το ποσοστό προαγωγής των κοριτσιών σε όλα τα σχολεία ήταν 96,6% και των αγοριών 93,35%.

- Τα καλύτερα ποσοστά προαγωγής παρουσιάζονται στην Θεσσαλία και στην περιφέρεια πρωτεύουσας. Τα χειρότερα ποσοστά προαγωγής παρουσιάζονται στη Θράκη, στα Ιόνια νησιά και στην Κρήτη.

- Το ποσοστό προαγωγής στα εσπερινά γυμνάσια μετά το 1986 είναι το χειρότερο, με τιμές κάτω του 89%. Τα εσπερινά λύκεια, ενώ την χρονιά 1982/1983 παρουσιάζουν το πολύ χαμηλό ποσοστό 78,2%, από το 1989 και μετά συναγωνίζονται τα ημερήσια

λύκεια παίρνοντας τιμές από 94,4% έως 96,8%. Συνολικά πάντως τα εσπερινά σχολεία βρίσκονται χαμηλότερα των ημερησίων με διαφορά στο ποσοστό της τάξης περίπου του 5-6%.

- Το ποσοστό συμμετοχής των μαθητών στις εξετάσεις κυμαίνεται από 95,5% έως 97,3%. Οι μαθητές λυκείων παρουσιάζουν υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής από ότι οι μαθητές των γυμνασίων. Συνολικά σε γυμνάσια και λύκεια την χρονιά 1997/1998 έχουμε απόρριψη λόγω απουσιών 20.300 μαθητών.

- Οι μαθητές στα ιδιωτικά σχολεία παρουσιάζουν ποσοστά συμμετοχής στις εξετάσεις που την τελευταία δεκαετία υπερβαίνουν το 99%. Οι μαθητές στα δημόσια παρουσιάζουν ποσοστά λίγο κάτω από το 97%.

- Τα αγόρια δείχνουν μεγαλύτερη τάση στις απουσίες από ότι τα κορίτσια. Την χρονιά 1997/98 απορρίφθηκαν 12700 αγόρια και 7580 κορίτσια, δηλαδή το 62,6% των απορριφθέντων μαθητών είναι αγόρια.

- Οι περιφέρειες με τα καλύτερα ποσοστά συμμετοχής στις εξετάσεις είναι η Ήπειρος από το '95 και μετά, η Μακεδονία και η Θράκη μέχρι το 1984. Οι περιφέρειες με τα χειρότερα ποσοστά συμμετοχής είναι η Κρήτη, τα νησιά του Αιγαίου μέχρι το '86 και τα Ιόνια νησιά.

- Η διαφορά του ποσοστού απόρριψης λόγω απουσιών από τις εξετάσεις των ημερησίων με τα εσπερινά είναι μεγάλη. Τα ημερήσια παρουσιάζουν ποσοστό απόρριψης λόγω απουσιών από 2% έως 7%. Αντίθετα τα εσπερινά παρουσιάζουν ποσοστό απόρριψης άνω το 20% και το πιο ανησυχητικό χωρίς σαφή τάση μείωσης.

- Η Ήπειρος είναι η περιφέρεια με την καλύτερη απόδοση. Βρίσκεται στην πρώτη θέση συμμετοχής στις εξετάσεις, στην δεύτερη στα ποσοστά προαγωγής και στην δεύτερη ή τρίτη στην αναλογία μαθητών ανά διδάσκοντα. Η Θεσσαλία κατατάσσεται και αυτή στις πρώτες θέσεις. Παρουσιάζει το καλύτερο ποσοστό προαγωγής σε όλες τις σχολικές χρονιές.

- Η Κρήτη είναι η περιφέρεια με την χειρότερη απόδοση. Σε όλα τα κριτήρια και σε όλες τις χρονιές βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις. Η Θράκη κατατάσσεται και αυτή στις τελευταίες θέσεις ανάμεσα στις άλλες περιφέρειες με εξαίρεση ίσως στο ποσοστό συμμετοχής στις εξετάσεις, όπου φτάνει μέχρι και την τέταρτη θέση.

- Οι περισσότεροι από τους δείκτες που μελετήθηκαν, δείχνουν σαφή σημεία βελτίωσης.

6.2 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Στην εργασία αυτή δεν εξαντλήθηκαν οι δυνατότητες μελέτης και ανάλυσης των στοιχείων. Θέματα που θα πρέπει να διερευνηθούν είναι τα εξής:

- A) Αναζήτηση συσχέτισης ανάμεσα στην αναλογία μαθητών-διδασκόντων και στο ποσοστό προαγωγής
- B) Στατιστική ανάλυση των χρονολογικών σειρών του ποσοστού προαγωγής
- Γ) Στατιστική ανάλυση των χρονολογικών σειρών του ποσοστού συμμετοχής στις εξετάσεις.
- Δ) Στατιστική ανάλυση των χρονολογικών σειρών της αναλογίας μαθητών – διδασκόντων και του αριθμού μαθητών με χρήση στοχαστικών μοντέλων και σύγκριση με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας.
- E) Μελέτη των αιτιών διαρροής μαθητικού πληθυσμού από το γυμνάσιο στο λύκειο
- ΣΤ) Έρευνα μαθητικού πληθυσμού στην Θράκη (μουσουλμάνοι μαθητές, παλιννοστούντες).
- Z) Σύγκριση εξέλιξης αριθμού μαθητών σε συνδυασμό με την εξέλιξη του αριθμού γεννήσεων και την «εισροή» μαθητών αλλοδαπών.
- H) Σύγκριση ποσοστών προαγωγής του παλαιού συστήματος με αυτά του εισαχθέντος το 1998.
- Θ) Γιατί το κριτήριο συσχετίσεως κατά τάξεις παρουσιάζει αδυναμία εντοπισμού της τάσης όταν αυτή εκτιμάται με πολυώνυμο δευτέρου ή μεγαλύτερου βαθμού.